

Fundacja Dziecko - Adopcja - Rodzina

Otwock, dnia 30 marca 2010 r.

Fundacja Dziecko – Adopcja – Rodzina

Ul. Lennona 1A, 05-400 Otwock

KRS nr 0000343749

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Wpłynęło dnia ...31.03.2010... *[Signature]*

Do

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00 - 090 Warszawa

W imieniu Fundacji Dziecko – Adopcja – Rodzina z siedzibą w Otwocku, zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym za numerem 0000343749, której celem statutowym jest między innymi przeciwdziałanie formom nielegalnego przysposobienia (§2 ust. 2 pkt 6 Statutu) – kopia odpisu z KRS i Statutu w załączeniu, na podstawie art. 208 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 9 pkt 1 i art. 17a ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 14 poz. 147, z późn. zmianami), proszę o rozważenie przez Rzecznika potrzeby wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o doprecyzowanie proponowanej zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. nr 88, poz. 553, z późn. zmianami) w przedmiocie wprowadzenia definicji pojęcia handlu ludźmi. **Proponowana zmiana przepisów może w skutkach doprowadzić do zalegalizowania handlu dziećmi w celach adopcyjnych.** Ewentualnie prosimy o podjęcie innych kroków, leżących w gestii Rzecznika celem zapobieżeniu naruszeniu wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji, w szczególności w art. 72 ust. 1, art. 30, art. 31 ust. 1. **Rządowy projekt**

05-400 Otwock, ul. J. Lennona 1A, tel./fax (022) 779 52 21, GSM: 0 509 894 850

KRS: 0000343749

www.twoja-adopcja.pl www.fundacjaadar.pl info@twoja-adopcja.pl

ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o Policji (druk nr 2387, 2848), ma zostać rozpatrywany w dalszym ciągu, przez Sejm na 64. posiedzeniu, zaplanowanym na dzień 7 kwietnia 2010 r.

Mimo odpowiedniej właściwości Rzecznika Praw Dziecka w niniejszej sprawie, konieczne jest zwrócenie się również do Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik Praw Dziecka w swojej opinii w przedmiocie projektowanej zmiany przepisów Kodeksu karnego w zakresie wprowadzenia definicji handlu ludźmi (pismo z dnia 8 kwietnia 2009 r., znak ZBIA/023/1-2/2009/KC – w załączeniu), wyraził pogląd, iż **proponowana definicja handlu ludźmi stawia w szczególnej pozycji dziecko, zapewniając mu ochronę.** *„Nie jest wymagane zastosowanie którejs z powyższych metod, by potraktować zachowanie sprawcy jako handel ludźmi, jeżeli odbywa się ono w stosunku do małoletniego”* (str. 2 pisma z dnia 8 kwietnia 2009 r.). Fundacja zwróciła się do Rzecznika Praw Dziecka prosząc o **ponowne przeanalizowanie sprawy pod kątem zagrożeń, jakie niesie ta zmiana, a przedstawionych szczegółowo w niniejszym piśmie.** W sytuacji coraz częściej spotykanego procederu handlu dziećmi w celach adopcyjnych, nagłaśnianego w mediach, wprowadzenie nowej definicji handlu ludźmi, pozostawi najmniejszych obywateli poza wszelką ochroną ze strony Państwa. Mimo bowiem, iż sprzedaż dzieci w celach adopcyjnych, co do zasady, nie jest szkodliwa (dziecko ma bowiem uzyskać lepsze warunki życia), nie może ująć uwadze, że staje się ono przedmiotem obrotu, jak rzecz. Dziecko jest również obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej i nie można mu odmówić ochrony prawnej w sytuacji, gdy staje się towarem podlegającym obrotowi.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 253 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. nr 88, poz. 553, z późn. zmianami) **„Kto uprawia handel ludźmi nawet za ich zgodą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3”**. Zgodnie natomiast z §2 **„Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zajmuje się organizowaniem adopcji dzieci wbrew przepisom ustawy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”**.

Stosowanie powyższych przepisów wywołuje wiele kontrowersji w przypadku handlu dziećmi w celach adopcyjnych, co przejawia się nie tylko w odmowach wszczęcia postępowań karnych, ale również rozbieżnościami w orzecznictwie sądów. W wyroku z dnia 19 kwietnia 2002 r. Sąd Najwyższy stwierdził, iż „(...) **jeżeli przedmiotem uprawiania handlu jest istota ludzka, to bez względu na to, jak i w jakim celu stała się przedmiotem transakcji handlowej - sprawca podlega odpowiedzialności karnej z art. 253 §1 k.k.**”. W wyroku z dnia 29 kwietnia 2002 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie wyjaśnił, iż „*Jednostkowa transakcja sprzedaży człowieka, czy nawet ludzi (więcej niż jednej osoby), zgodnie z przeważającymi w judykaturze i doktrynie poglądami (...) nie może być w żadnym wypadku uznana za uprawianie handlu ludźmi w rozumieniu art. 253 §1 k.k.*” (sygn. akt II AKa 330/2002, opubl. Prokuratura i Prawo - dodatek 2003/4 poz. 19). Natomiast Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 24 maja 2004 r. stwierdził, iż „*Handel ludźmi w znaczeniu art. 253 § 1 k.k. jest obrotem przenoszącym własność człowieka jako przedmiotu (towaru), połączonym z przeznaczeniem go celom sprzecznym z ludzką podmiotowością. Nawet pojedyncza transakcja dotycząca jednej osoby może wypełnić znamiona art. 253 §1 k.k. jeśli zamiarem sprawcy było uprawianie handlu ludźmi (...)*” (sygn. akt II AKa 66/2004, opubl. Prokuratura i Prawo - dodatek 2005/2 poz. 12). W jeszcze innym wyroku z dnia 25 maja 2000 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, wskazał, iż „*Zaoferowanie dziecka nabywcy, oznaczenie ceny, przyjęcie zaliczki i stawienie się z dzieckiem w miejscu i porze umówionej dla sfinalizowania transakcji wykracza poza zakres czynności przygotowawczej, a wyczerpuje znamiona usiłowania popełnienia występku z art. 253 §1 k.k.*” (sygn. akt II Aka 71/2000, opubl. Krakowskie Zeszyty Sądowe 2000/6 poz. 14). Jednak w dniu 8 marca 2001 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie wyraził następujące stanowisko: „*(...) Handel ludźmi (dziećmi) jest obrotem przenoszącym własność człowieka jako przedmiotu (towaru) połączonym z przeznaczeniem go celom sprzecznym z ludzką podmiotowością, szkodliwym dla człowieka. Posłużenie się kryterium przeznaczenia przedmiotu obrotu jest niezbędne, by odróżnić handel od innych działań tyjących przekazania dziecka np. w ramach adopcji (także niezgodnej z prawem), polegającej również na swoistym „obrocie” dzieckiem, który nie liczy się z wolą dziecka, choćby potrafiło ją wyrazić. Gdyby nie ów cel, cel pozytywny i zgodny z interesem dziecka, można by wywodzić, że i tu dokonuje się obrotu człowiekiem jak*

rzeczą (...)” (sygn. akt II Aka 33/2001, opubl. Krakowskie Zeszyty Sądowe 2001/5 poz. 27).

Z powyższego wynika ścieranie się dwóch poglądów: pierwszego, który za przestępstwo uznaje handel człowiekiem bez względu na cel, w którym dokonuje się obrotu człowiekiem za pieniądze, co oznacza, iż również handel dziećmi w celach adopcyjnych, jest przestępstwem, nawet jeśli ma na celu stworzenie dziecku lepszych warunków do życia; drugiego, który uważa za przestępstwo tylko handel człowiekiem w celach sprzecznych i szkodliwych, np. prostytucji, co oznacza, iż handel dziećmi w celach adopcyjnych, nie jest przestępstwem, gdyż dla dziecka przysposobienie za pieniądze, nie jest szkodliwe. Zwrócić uwagę należy, iż przepisy o handlu ludźmi umieszczone zostały w Kodeksie karnym w rozdziale XXXII *„Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu”*, a nie w rozdziale XXVI *„Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece”*. Z powyższego wynika, iż przepisy o handlu ludźmi mają chronić właśnie porządek publiczny a nie indywidualny, czyli dobro dziecka. Z tego wyprowadzić należy wniosek, iż osoba, która dokonuje handlu dzieckiem w celach adopcyjnych, popełnia przestępstwo, gdyż każdy handel człowiekiem godzi w interes publiczny, bez względu na to, czy narusza bądź nie interes człowieka, który staje się przedmiotem obrotu.

Zgodnie z **art. 2 Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii**, przyjętego w Nowym Jorku dnia 25 maja 2000 r. (Dz.U. z 2007 r. nr 76, poz. 494) **handel dziećmi oznacza jakiegokolwiek działanie lub transakcję, w drodze której dziecko przekazywane jest przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób innej osobie lub grupie za wynagrodzeniem lub jakąkolwiek inną rekompensatą**. Powyższe przepisy uznają zatem za handel dziećmi jakąkolwiek transakcję dzieckiem za wynagrodzeniem lub inną rekompensatą, nawet w celach adopcyjnych, czyli co do zasady, w celach nie szkodliwych. Wyjaśnić jednak należy, że przepisów wskazanego powyżej Protokołu nie można stosować bezpośrednio. Są to bowiem przepisy adresowane do Państwa, a nie do obywateli. Skoro jednak Państwo przyjęło Protokół ma obowiązek respektować jego zobowiązania. Powinno zatem uznać, iż handlem dziećmi są również transakcje adopcyjne, w których dokonuje się

płatności za dziecko, mimo, że z założenia dziecku nie dzieje się krzywda. Polska przyjmując Protokół fakultatywny oświadczyła, iż „(...) *został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych*” oraz, iż „*będzie niezmiennie zachowywany*”.

Podsumowując, stwierdzić należy, iż handel dziećmi w celach adopcyjnych, jest przestępstwem, o którym mowa w art. 253 §1 Kodeksu karnego – handlem ludźmi. Wynika to nie tylko z Protokołu fakultatywnego, ale wprost z samego Kodeksu karnego, który nie wymaga, aby cel obrotu człowiekiem był szkodliwy. Należy bowiem pamiętać, iż człowiek, w tym dziecko, nie jest rzeczą i każde zachowanie, które powoduje, że się nim staje, powinno być karane.

W dniu 24 września 2009 r. do Sejmu wpłynął **rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o Policji** (druk nr 2387). W opisie projektu podano: „*wprowadzenie nowych typów czynów zabronionych, nawiązujących do karnomaterialnych przepisów Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, w tym zbrodni przeciwko ludzkości i niektórych zbrodni wojennych oraz **wprowadzenia definicji** **pojęcia** **handel** **ludźmi**”.*

W dniu 22 października 2009 r. projekt został skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu, a następnie do Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, która wydała w dniu 3 marca 2010 r. sprawozdanie (<http://orka.sejm.gov.pl/proc6.nsf/opisy/2387.htm>). Projekt zmian ma zostać rozpatrywany w dalszym ciągu, przez Sejm na 64. posiedzeniu, zaplanowanym na dzień 7 kwietnia 2010 r. (druk 2848 – Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach).

Projekt złożony do Sejmu przewiduje zdefiniowanie pojęcia handlu ludźmi. Zmiana miała nastąpić przez dodanie §22 po §21 art. 115 Kodeksu karnego. Zmiana brzmi następująco:

„§22 *Handlem ludźmi jest werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem:*

- 1) przemocy lub groźby bezprawnej,
- 2) uprowadzenia,
- 3) podstępu,
- 4) wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
- 5) nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności,
- 6) udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą

- w celu jej wyzyskania, nawet za jej zgodą, w szczególności w prostytucji, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania w pracy lub usługach o charakterze przymusowym, w żebractwie, w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka lub w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew przepisom ustawy. Jeżeli zachowanie dotyczy małoletniego, stanowi ono handel ludźmi, nawet gdy nie zostały użyte metody lub środki wymienione w pkt 1-6”.

Projekt przewiduje również uchylenie dotychczasowego przepisu **art. 253 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny** (Dz.U. nr 88, poz. 553, z późn. zmianami), który stanowi w §1, iż **„Kto uprawia handel ludźmi nawet za ich zgodą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3”**, a w §2 **„Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zajmuje się organizowaniem adopcji dzieci wbrew przepisom ustawy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”**. Zamiast art. 253 zostanie dodany nowy przepis w art. 189a Kodeksu karnego, który ma stanowić, iż:

„Art. 189a §1. Kto dopuszcza się handlu ludźmi, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§2. Kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa określonego w §1, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§3. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zajmuje się organizowaniem adopcji dzieci, wbrew przepisom ustawy, podlega karze pozbawienia wolności do 3 miesięcy do lat 5.”

Nowy przepis art. 189a będzie mieścił się w rozdziale XXIII Przepięstwa przeciwko wolności, zamiast jak przed zmianą w rozdziale XXXII Przepięstwa przeciwko porządkowi publicznemu.

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu, *„Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie do Kodeksu karnego definicji pojęcia handel ludźmi, wynikającej z ratyfikowanego przez Polskę w dniu 18 sierpnia 2003 r. Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, zwanego powszechnie protokołem z Palermo (Dz.U. z 2005 r. nr 18, poz. 160), uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Dz.U. z 2005 r. nr 18, poz. 158), Decyzji ramowej Rady Unii Europejskiej 2002/629/WSiSW z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie zwalczania handlu ludźmi (Dz.U. WE L 203 z dnia 1 sierpnia 2002 r.), a także Konwencji Rady Europu w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi, sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. (Dz.U. z 2009 r. nr 20, poz. 107)”* – str. 13 druku nr 2387 z dnia 23 września 2009 r.

Przytoczone powyżej akty prawa międzynarodowego stanowią, iż:

1. Protokół z Palermo (art. 3):

(a) „handel ludźmi” oznacza werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osób z zastosowaniem gróźb lub użyciem siły lub też z wykorzystaniem innej formy przymusu, uprowadzenia, oszustwa, wprowadzenia w błąd, nadużycia władzy lub wykorzystania słabości, wręczenia lub przyjęcia płatności lub korzyści dla uzyskania zgody osoby mającej kontrolę nad inną osobą, w celu wykorzystania. Wykorzystanie obejmuje, jako minimum, wykorzystanie prostytutki innych osób lub inne formy wykorzystania seksualnego, pracę lub usługi o charakterze przymusowym, niewolnictwo lub praktyki podobne do niewolnictwa, zniewolenie albo usunięcie organów;

(b) zgoda ofiary handlu ludźmi na zamierzone wykorzystanie, o którym mowa pod literą (a), nie ma znaczenia, jeżeli posłużono się którąkolwiek z metod, o której mowa pod literą (a);

(c) werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie dziecka celem jego wykorzystania uznawane jest za „handel ludźmi” nawet wówczas, gdy nie obejmuje żadnej z metod, o której mowa pod literą (a);

(d) „dziecko” oznacza osobę, która nie ukończyła osiemnastego roku życia.

2. Decyzja ramowa (art. 1):

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki konieczne dla zapewnienia, że karalne są następujące czyny:

werbowanie, przewóz, przekazywanie, przechowywanie, dalsze przyjmowanie osoby, włącznie z wymianą lub przeniesieniem kontroli nad tą osobą, gdy:

a) dzieje się to przy użyciu przymusu, siły lub zastraszenia, w tym uprowadzenia; lub

b) dzieje się to przy użyciu oszustwa lub nadużycia finansowego; lub

c) ma miejsce nadużycie władzy lub sytuacji wrażliwości, które powoduje, że osoba nie ma w rzeczywistości prawdziwego i nadającego się do zaakceptowania wyboru innego niż poddanie się wykorzystaniu; lub

d) oferowane lub przyjmowane są opłaty lub korzyści dla uzyskania zgody osoby mającej kontrolę nad inną osobą

do celów wyzysku pracy lub usług tej osoby, w tym w formie co najmniej przymusowej lub obowiązkowej pracy lub usług, niewolnictwa lub praktyk podobnych do niewolnictwa oraz poddaństwa, lub

do celów wyzysku prostytutki innych osób lub innych form wykorzystania seksualnego, w tym pornografii.

2. Zgoda ofiary handlu ludźmi na wykorzystanie, zamierzone lub rzeczywiste, nie jest brana pod uwagę, gdy został użyty którykolwiek ze środków wymienionych w ust. 1.

3. Gdy zachowanie określone w ust. 1 dotyczy dziecka, jest ono przestępstwem podlegającym karze za handel, nawet jeśli nie został użyty żaden ze środków wymienionych w ust. 1.

4. Do celów niniejszej decyzji ramowej "dziecko" oznacza osobę poniżej 18 roku życia.

2. Konwencja Rady Europy (art. 4):

a) „handel ludźmi” oznacza werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osób, z zastosowaniem groźby lub użyciem siły, bądź innych form przymusu, uprowadzenia, oszustwa, podstęp, nadużycia władzy lub wykorzystania słabości, wręczenia lub przyjęcia płatności lub korzyści dla uzyskania zgody osoby sprawującej kontrolę nad inną osobą, **w celu wykorzystania. Wykorzystanie obejmuje, jako minimum, wykorzystywanie prostytutki innych osób, lub inne formy wykorzystywania seksualnego, przymusową pracę lub służbę, niewolnictwo lub praktyki podobne do niewolnictwa, zniewolenie albo usunięcie organów,**

b) zgoda ofiary handlu ludźmi na zamierzone wykorzystanie określone w literze a niniejszego artykułu nie ma znaczenia, jeżeli posłużono się którąkolwiek z metod wymienionych w literze a,

c) **werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie dziecka celem jego wykorzystania jest uznawane za handel ludźmi nawet wówczas, gdy nie obejmuje żadnej z metod wymienionych w literze a niniejszego artykułu,**

d) „dziecko” oznacza osobę, która nie ukończyła osiemnastego roku życia,

e) „ofiara” oznacza każdą osobę fizyczną będącą podmiotem handlu ludźmi zdefiniowanego w niniejszym artykule.

Z powyższych przepisów wynika zatem, iż w przypadku handlu dziećmi w celach adopcyjnych za wynagrodzeniem (wręczeniem korzyści), nie mamy doczynienia z przestępstwem handlu ludźmi. Zgodnie bowiem z przedstawionymi powyżej definicjami, handel ten musi zawsze odbywać się w celu niegodziwym, tj. wykorzystania. Definicje handlu ludźmi, zawarte w tych przepisach definiują również co należy rozumieć przez

wykorzystanie. Jest to co najmniej wykorzystywanie w prostytucji, przymusowa praca lub służba, zniewolenie albo usunięcie organów. W przypadku natomiast handlu dziećmi w celach adopcyjnych, nie występuje, co do zasady, działanie w celu wykorzystania. Celem adopcji jest bowiem stworzenie dziecku lepszych warunków do życia niż w jego rodzinie biologicznej. W tym samym kierunku zmierza niestety projektowana w Kodeksie karnym, definicja handlu ludźmi.

Analizując szczegółowo projektowaną zmianę, można dojść do następującego wniosku:

Handlem ludźmi jest również handel dziećmi, czyli werbowanie, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie dziecka, z zastosowaniem metod lub środków w postaci między innymi udzielenia korzyści majątkowej osobie sprawującej opiekę nad dzieckiem albo bez zastosowania tych metod, czyli nieodpłatnie, tylko jeśli odbywa się to w celu wyzyskania dziecka. A zatem, jeśli matka biologiczna za konkretnie wskazaną, wysoką kwotę pieniężną, oddaje swoje dziecko do adopcji, rodzicom adopcyjnym, nie popełnia przestępstwa, mimo, iż nie kieruje się dobrem dziecka, tylko chęcią uzyskania korzyści majątkowej. Zgodnie z dotychczas obowiązującym przepisem art. 253 §1 Kodeksu karnego, takiego przestępstwa się dopuszczała, tyle tylko, iż przepis ten nie był w sposób należyty stosowany przez organy ścigania, na skutek rozbieżności w jego interpretacji.

Po zmianach dokonanych w projekcie przez Komisję Nadzwyczajną do spraw zmian w kodyfikacjach (druk 2848 z dnia 3 marca 2010 r.), w definicji handlu ludźmi zostało dodane, iż handlem tym jest również dostarczanie osoby. Natomiast przestępstwo organizowania adopcji wbrew przepisom ustawy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, zostało przesunięte do nowo dodanego samodzielnego art. 211a w rozdziale XXVI Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

Jeśli projektowana zmiana wejdzie w życie zalegalizuje ona podziemie adopcyjne i doprowadzi do sytuacji, w której działalność ośrodków adopcyjnych okaże się niepotrzebna. Matki biologiczne same będą wyszukiwały rodziców adopcyjnych i

bez pośredników, będą sprzedawały swoje dzieci, tym którzy zapłacą najwięcej, nie martwiąc się o odpowiedzialność karną. Może dojść do sytuacji, że uzyskanie dziecka w drodze jego zakupu, stanie się sytuacją normalną, gdyż tylko taka forma uzyskania dziecka do adopcji, okaże się możliwa.

Dziecko jest istotą ludzką, a nie rzeczą, która w żaden sposób i w żadnym celu, nawet nieszkodliwym dla niego samego, nie może stać się przedmiotem obrotu. Zwraca uwagę fakt, iż handel dziećmi w celach adopcyjnych dotyczy noworodków i niemowląt, które nie mają jeszcze swojej historii, z uwagi na wykształcającą się dopiero zdolność zapamiętywania. **Taki mały człowiek nie będzie pamiętał faktu jego sprzedaży i zakupu, dopóki, ktoś tknięty wyrzutami sumienia, o tym mu nie powie. Jakie wtedy będą skutki dla tego dziecka?**

Fundacja Dziecko – Adopcja – Rodzina wypowiada się przeciwko proponowanej zmianie w Kodeksie karnym. Taka definicja handlu ludźmi, pozostawia poza ochroną najmniejszych obywateli – noworodki i niemowlęta, które stają się luksusowym towarem, którym bezkarnie można handlować. **Zdaniem Fundacji, konieczna jest zmiana propozycji Rządu, przez doprecyzowanie definicji handlu ludźmi, iż w przypadku dzieci, nie ma znaczenia cel dokonywanego nimi obrotu, tak aby nowe przepisy były zgodne przede wszystkim z Konwencją o prawach dziecka, którą Polska przyjęła i zobowiązała się przestrzegać.**

Mając na uwadze powyższe, wnoszę jak na wstępie.

Pozostaję z poważaniem,

ZAŁĄCZNIKI

1. Odpis KRS Fundacji,
2. Statut Fundacji,
3. Opinia Rzecznika Praw Dziecka.

Prezes Zarządu
Beata Dołęgowska

**FUNDACJA
DZIECKO-ADOPCJA-RODZINA**
ul. J. Lennona 1A, 05-400 Otwock
NIP: 5322006614 Regon: 142153966